

Blefarospasme

Wat is blefarospasme?

Blefarospasme is een vorm van lokale dystonie. Een dystonie is een ongewone beweging die u niet kunt controleren. Dystonie komt voor bij een aantal zenuwproblemen (neurologische problemen).

Blefarospasme tast de spieren rond de ogen aan, waardoor:

- u oncontroleerbaar gaat knippen met de ogen of
- u het gevoel hebt dat uw oogleden worden gesloten en dat u deze met grote moeite kan openen.

In extreme gevallen zijn mensen niet in staat om hun ogen open te houden, waardoor deze dichtgeklemd blijven en zij soms effectief blind zijn. Door het spasme maken mensen ook grimassen wanneer zij hun ogen proberen te openen. Dit komt door samentrekkingen van de spieren in het onderste deel van het gezicht en de kaak.

Wie wordt getroffen door blefarospasme?

Blefarospasme treft doorgaans personen tussen 50 en 70 jaar. De aandoening treft zowel mannen als vrouwen. Het komt echter vaker voor bij vrouwen dan bij mannen.

Wat zijn de symptomen van blefarospasme?

Blefarospasme ontwikkelt zich doorgaans geleidelijk. Aanvankelijk kunt u het volgende opmerken:

- oogirritatie of ongemak.
- u wordt gevoeliger voor licht.
- u knippert vaker met de ogen.

Deze tekenen kunnen variëren in intensiteit op verschillende tijdstippen van de dag of van dag tot dag. Het is mogelijk dat u geen symptomen hebt wanneer u wakker wordt of nadat u hebt gerust.

Uw toestand kan verslechteren wanneer:

- u vermoeid bent.
- u stress hebt.
- u aan het lezen bent.
- u naar een flikkerend licht kijkt (soms zelfs bij het televisie kijken).
- u rook of wind in uw oog krijgt.
- u een lichamelijke inspanning doet zoals wandelen.

Omdat uw symptomen kunnen variëren is het soms moeilijk voor uw huisarts om de diagnose van uw aandoening te stellen.

De frequentie en ernst van de spasmen kunnen verhogen over een periode van één tot twee jaar en ze kunnen zich verspreiden naar de spieren van het onderste gedeelte van uw gezicht, uw kaak en uw nek.

Waarom wordt blefarospasme veroorzaakt?

Net zoals bij andere vormen van dystonie heeft men nog geen inzicht in de oorzaken van blefarospasme. Men vermoedt dat het te maken heeft met een chemische onbalans in uw hersenen (soms een 'fout in de bedrading' genoemd). Dit gebeurt in het gedeelte van uw hersenen dat de beweging controleert. Er worden verkeerde signalen uitgezonden zodat de verkeerde spieren samentrekken.

Zult u altijd aan blefarospasme lijden?

Blefarospasme kan verergeren. U kunt meer met de ogen gaan knipperen, wat leidt tot spasmen, sluiten van de ogen, of problemen met het openen van uw ogen. Het kan tijdelijk verbeteren of volledig verdwijnen zonder voor de hand liggende reden. In veel gevallen keert het probleem echter na een tijdje terug.

Zal de blefarospasme zich naar andere delen van mijn lichaam verspreiden?

Het is ongebruikelijk dat blefarospasme zich naar andere delen van uw lichaam verspreidt. Het treft doorgaans alleen de spieren rond uw oog, en in mindere mate de spieren van het onderste gedeelte van uw gezicht.

Wat moet ik doen als ik denk dat ik een blefarospasme heb?

Als u denkt dat u aan blefarospasme lijdt, bespreek dit dan met uw huisarts. Uw huisarts zal u doorverwijzen naar een oogarts of neuroloog voor verder onderzoek en behandeling.

Kan blefarospasme worden genezen?

Er bestaat geen remedie voor blefarospasme. Er zijn echter wel verschillende behandelingen beschikbaar. Deze behandelingen kunnen u helpen het probleem onder controle te houden.

Welke behandelingen zijn er beschikbaar?

De belangrijkste behandelopties zijn:

- geneesmiddelen, zoals injecties met botuline toxine. Ongeveer driekwart van de patiënten met blefarospasme heeft profijt bij botuline toxine injecties en bereikt een aanzienlijke verlichting.
- geneesmiddelen die u via de mond irmeemt, zoals 'anticholinergica'.
- chirurgie.

Wat is botuline toxine en hoe werkt het?

Botuline toxine is een eiwit dat van nature in bepaalde type bacteriën voorkomt. Het is sterk gezuiverd.

- Het kan worden gebruikt als een sterk werkend geneesmiddel om uw spieren te ontspannen.
- Kleine hoeveelheden ervan worden net onder de huid in de aangedane spieren geïnjecteerd.
- Het vermindert de zenuwsignalen die de spieren doen samentrekken.

Hoe lang duurt het voordat het ingespoten botuline toxine begint te werken?

Verbetering van symptomen kan verwacht worden 2 tot 4 dagen na de injectie. Het maximale effect wordt waargenomen na 2 weken na de injectie.

Hoe lang duurt de werking van botuline toxine?

Het effect is altijd tijdelijk.

- De werking is doorgaans 3 maanden.
- Er is een programma met herhaalde injecties nodig.

Het is belangrijk de herbehandeling niet vaker toe te passen dan door de fabrikant van het middel wordt aanbevolen.

Welke andere geneesmiddelen zijn er beschikbaar?

Sommige patiënten reageren op geneesmiddelen die men via de mond inneemt, zoals 'anticholinergica'. Deze geneesmiddelen blokkeren zenuwsignalen. Deze geneesmiddelen moeten langdurig worden gebruikt en ze veroorzaken vaak bijwerkingen.

Wanneer wordt chirurgie toegepast?

Er bestaan een aantal chirurgische procedures die verlichting kunnen brengen. Sommige chirurgische ingrepen kunnen het aangezicht van het gezicht veranderen en bieden niet altijd permanente verbetering.

Wat zijn de mogelijke bijwerkingen van botuline toxine?

De meeste bijwerkingen zijn het gevolg van spierzwakte in de buurt van waar de injecties gegeven zijn. Bijwerkingen waargenomen bij personen met blefarospasme omvatten:

- hangend bovenste ooglid
- zwelling van de oogleden
- zwakte van de aangezichtsspieren.
- dubbelzien
- verlamming van de gezichtsnerwen
- droge ogen
- tranende ogen
- verlamming van de oogspieren
- het naar binnen gestulpt zijn van de ooglidrand waardoor de oogharen de oogbol raken
- andere problemen met het gezichtsvermogen

Andere algemene bijwerkingen zijn:

- algemeen ziektegevoel
- vermoeidheid
- griepachtige symptomen
- pijn of zwelling op de plaats van toediening
- jeuk
- huiduitslag
- zenuwpijn
- verergerde spierzwakte
- slikstoornis
- slikpneumonie (longontsteking door slikproblemen)

Wat moet u doen als u denkt dat u één van de volgende bijwerkingen heeft?

Als u één van de volgende bijwerkingen ervaart, bespreek dit dan onmiddellijk met uw arts:

- overmatige spierzwakte in een deel van uw lichaam
- spraakproblemen
- stemveranderingen
- slikproblemen
- slikpneumonie (longontsteking door slikproblemen)
- ademhalingsproblemen.

Indien een van de bovenstaande symptomen op u van toepassing is, raadpleeg dan onmiddellijk uw arts. In een klein aantal gevallen kunnen deze bijwerkingen ernstig en zelfs fataal zijn. Als er geen behandelende arts beschikbaar is, zoek dan dringend medische hulp.

Wie loopt het meest risico op bijwerkingen?

Het risico op deze bijwerkingen kan hoger zijn bij personen die:

- reeds slikproblemen hebben
- reeds longproblemen hebben
- reeds bepaalde zenuw- of spierproblemen hebben
- worden behandeld met geneesmiddelen die het effect van botuline toxine kunnen versterken.

Meld uw arts als u een van deze problemen hebt of hebt gehad, of indien u geneesmiddelen gebruikt. De bijsluiter in uw verpakking geeft meer uitleg over de mogelijke bijwerkingen.

Wat moet u doen als u naar een andere arts gaat?

Als u naar een andere arts gaat voor een ander probleem, moet u hem/haar zeker op de hoogte brengen van uw behandeling met botuline toxine.

Is er iets anders dat u kunt doen om deze aandoening onder controle te houden of aan te pakken?

Zoals bij alle vormen van dystonie is een positieve houding belangrijk. Meer leren over blefarospasme en praten met anderen die dit hebben, kan u helpen uw probleem te aanvaarden en manieren voor omgaan met uw klachten te vinden. Een patiëntenbelangenorganisatie kan u helpen met andere mensen in uw omgeving te praten. Steun van familie en vrienden is belangrijk. Het kan voor hen ook goed zijn meer te leren over blefarospasme, zodat zij uw problemen beter kunnen begrijpen.

Contactgegevens

Voor meer informatie kunt u contact met uw arts opnemen via polikliniek Neurologie,

☎ (036) 868 8720.

Buiten kantooruren kunt u in spoedgevallen contact opnemen met de Spoedpost:

☎ (036) 868 8811.

Bron: Deze informatie is tot stand gekomen met hulp van Ipsen Farmaceutica BV.